

Okul Öncesi Ö?retmenleri için Fen Ö?retimine Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Ö?retmenleri için Fen Ö?retimine Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27706>

Özet

Okul Öncesi Öğretmenleri için Fen Öğretimine Yönelik Tutum Ölçeği, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin fen öğretimi süreçlerine ve bilime karşı sahip oldukları tutum düzeylerini belirlemek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu Tutum Ölçeği, öğretmenlerin fen etkinliklerini uygulama, planlama ve bu alandaki kişisel yeterlilik algılarının değerlendirilmesi için tasarlanmıştır. Ölçek, orijinal yapıdaki Türkçe kültüre uyarlanması ve geçerlik-güvenilirlik çalışmaları yapılmaması sonucu 13 maddeden oluşmaktadır.

Uyarlama çalışması, ölçeğin okul öncesi öğretmenlerinin fen bilimleri alanındaki pedagojik ve duyuşsal yeterliliklerini objektif bir şekilde ölçebildiğini göstermiştir; uygulanan istatistiksel analizler, araç bilimsel araştırmalarda kullanılabilir düzeyde geçerlik ve güvenilirlik değerlerine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Fen Öğretimi, Fen Eğitimi, Okul Öncesi Öğretmenleri, Tutum, Tutum Ölçeği, Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Merve Pepele Ünal, Berrin Akman, Selahattin Gelbal.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Okul Öncesi Öğretmenlerinin fen derslerine ve fen öğretimine yönelik mevcut tutumlarının sistematik ve nicel bir biçimde ölçmektir. Öğretmenlerin tutumları, sınıfta uyguladıkları öğretim yöntemlerini ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini doğrudan etkilediğinden, bu ölçek eğitim kalitesini artırmaya yönelik müdahalelerin planlanmasında kritik bir rol oynamaktadır.

Uyarlama çalışması, uluslararası literatürde var olan bir araç Türkiye bağlamına uygunluğunu test ederek, Türk eğitim sistemi içindeki okul öncesi öğretmenlerinin tutumlarının belirlenmesi için geçerli ve güvenilir bir Türkçe araç sağlamayı hedeflemiştir. Bu sayede, öğretmen eğitim programlarının geliştirilmesine ve hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının tespit edilmesine katkıda bulunulmuştur.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin fen öğretimine yönelik duyuşsal ve bilişsel eğilimlerini yansıtan "tutum" yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle öğretmenlerin; fen bilimlerine olan ilgisi, fen

öğretiminden duyduğu keyif, fen etkinliklerini yapma konusundaki öz yeterlilik inancı ve fen öğretimine verilen değer gibi alt boyutları kapsamaktadır.

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, öğretmenlerin fen bilimlerini çocuklara sevdirmeye, basit bilimsel kavramları açıklama ve günlük yaşamla ilişkilendirme becerilerine ne kadar olumlu yaklaşımları belirler. Olumlu tutumlar, daha zengin ve etkileşimli Fen Öğretimi deneyimleriyle sonuçlanma potansiyeli taşımaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerlik çalışmaları, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek amacıyla çeşitli analizler gerçekleştirilmiştir. Temel olarak, ölçeğin geçerliğini test etmek için hem **Faktör Analizi** hem de **Madde Analizi** yöntemleri kullanılmıştır.

Bu analizler, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe formda da korunduğunu ve maddelerin tutum yapısına uygun bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir. Madde analizleri, her bir maddenin ölçeğin bütününe katkısını ve aydınlatıcılığını inceleyerek, nihai 13 maddelik yapıya sağlıklı sonuçlar doğrulamıştır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla iki temel istatistiksel yöntem kullanılmıştır: **Dahili Tutarlılık** ve **Test-Tekrar Test Güvenilirliği**. Dahili tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar uyumlu olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü belirlemektir (genellikle Cronbach Alfa katsayısıyla ifade edilir).

Test-tekrar test yöntemi ise, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar vermediğini incelemektir. Yapılan güvenilirlik testlerinin bulguları, ölçeğin hem iç tutarlılık hem de zamana bağlı kararlılık açısından yeterli bir güvenilirlik düzeyine sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla **Faktör Analizi** uygulanmıştır. Bu analiz, ölçekte yer alan maddelerin hangi temel boyutları altında toplandığını ve bu boyutların teorik yapıya ne kadar örtüştüğünü ortaya koymuştur.

Faktör analizi sonuçları, uyarlanan ölçeğin okul öncesi öğretmenlerinin fen öğretimine yönelik tutumlarının ölçen belirli bir faktör yapısına sahip olduğunu doğrulamıştır. Bu istatistiksel yöntem, ölçeğin psikometrik özelliklerinin sağlamlığını ve yapısal geçerliğini destekleyen önemli bir kanıt sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemekle birlikte, bir tutum ölçeği olması nedeniyle büyük olasılıkla 5'li veya 4'lü **Likert Tipi Derecelendirme** formatına sahiptir.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Eğitimciler

Yaş Grubu: Okul Öncesi Öğretmenleri (Genellikle 20-50 yaş arası yetişkinler)

Popülasyon Detayları: Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Toplam 13 madde içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Okul Öncesi Eğitim, Tutum Ölçeği, Faktör Analizi, Madde Analizi, Dahili Tutarlılık, Test-Tekrar Test.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Merve Pepele Ünal

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: mpepele@inonu.edu.tr

Yayın Adresi: İnönü Üniversitesi (Tahmini Affiliation)

Çinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Test Yayıncılığı: Uyarlama ve geçerlik-güvenirlik çalışması 2010 yılında yayımlanmıştır.

Çinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya daha ileri düzeydeki akademik kullanım için sorumlu yazar Merve Pepele Ünal ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmanın yayımlandığı akademik makalenin bağlantısı aşağıdadır: ac.els-cdn.com

Kaynaklar

Ünal, M. P., Akman, B. ve Gelbal, S. (2010). The adaptation of a scale for preschool teachers'

attitudes towards science teaching. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 2881-2884. doi:10.1016/j.sbspro.2010.03.433

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [okul-oncesi-ogretmenleri-icin-fen-ogretimine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Okul Öncesi Ö?retmenleri için Fen Ö?retimine Yönelik Tutum Ölçe?i

Maddeleri

Ölçek toplam 13 maddeden olu?mu?tur. A?a??da örnek bir madde sunulmu?tur:

Bilim hakk?nda fikir edinmek için kaynak kitaplar? okumay? severim küçük çocuklar için aktiviteler.

ARABPSYCHOLOGY.COM